

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ESIMENE OSAKOND

KOHTUASI SAMSONNIKOV vs. EESTI

(Kaebus nr 52178/10)

KOHTUOTSUS

STRASBOURG

3. juuli 2012

Käesolev kohtuotsus jõustub konventsiooni artikli 44 lõikes 2 sätestatud tingimustel. Kohtuotsust võidakse keeleliselt toimetada.

Kohtuasjas Samsonnikov vs. Eesti,

Euroopa Inimõiguste Kohus (esimene osakond) kojana, kuhu kuuluvad:

esinaine Nina Vajić,
kohtunikud Peer Lorenzen,
Khanlar Hajiyeu,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Julia Laffranque,
Linos-Alexandre Sicilianos,
Erik Møse,

ja *osakonna sekretäri asetäitja* André Wampach,
olles pidanud nõu kinnisel istungil 12. juunil 2012,
on nimetatud kuupäeval vastu võtnud järgmise otsuse.

MENETLUSE KÄIK

1. Kohtuasi põhineb Vene kodaniku Dmitri Samsonnikovi (edaspidi „kaebaja”) 10. septembril 2010 inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „konventsioon”) artikli 34 alusel kohtule Eesti Vabariigi vastu esitatud kaebusel (nr 52178/10).

2. Kaebajat esindasid Moskva advokaadid M. Issajeva ja M. Suchkova. Eesti Vabariiki (edaspidi „riik”) esindas M. Kuurberg Välisministeeriumist.

3. Kaebaja väitis eelkõige, et tema väljasaatmine Eestist rikkus tema konventsiooni artikliga 8 tagatud õigust perekonna- ja eraelu austamisele.

4. 30. märtsil 2011 edastati kaebus riigile. EIK otsustas teha üheaegselt otsuse nii kaebuse vastuvõetavuse kui ka selle sisu kohta (artikli 29 lõige 1).

5. Kui osakonnasekretär oli teavitanud Venemaad selle õigusest menetlusest osa võtta (konventsiooni artikli 36 lõige 1), teatas Venemaa, et ei soovi seda teha.

ASJAOLUD**I. KOHTUASJA ASJAOLUD**

6. Kaebaja sündis 1978. aastal. Praegu elab ta Peterburis, Venemaal.

A. Faktiline taust

7. Kaebaja sündis Eestis ja ei olnud alaliselt elanud muus riigis kuni Eestist väljasaatmiseni.

8. Kaebaja omandas 1993. aastal põhihariduse Tallinnas venekeelse õppekeelega koolis. Tema eesti keele oskust hinnati koolis hindele „4“ („hea“).

9. 1994. aastal suri kaebaja ema Moskvas. Ta maeti Venemaale.

10. Kaebajal olid tähtjalised Eesti elamisload 20. juunist 1995 kuni 20. juunini 2000, 5. maist 2003 kuni 4. maini 2005 ja 5. maist 2005 kuni 4. maini 2008.

11. Vahepeal, 1998. aastal, taotles kaebaja (endise NSVL-i kodanikuna) Venemaa Föderatsiooni kodakondsust ja sai selle. Kaebaja sõnul üritas ta 1990ndate lõpus saada Eesti kodakondsust. Kuid ta ei esitanud kunagi sellekohast ametlikku taotlust.

12. Kaebaja on Eestis süüdi mõistetud kolme kuriteo eest:

- 27. jaanuaril 1997 mõistis Tallinna Linnakohus ta süüdi huligaansuses raskendavail asjaoludel (ta oli tänaval üht inimest peksnud ning hiljem lõhkunud ühe korteri ukse ja koos kahe kaassüüdistatavaga peksnud selles elavaid inimesi), varguses raskendavail asjaoludel ja varguse katses; talle määrati kahe ja poole aastane tingimisi vangistus;

- 26. septembril 2000 mõistis Tallinna Linnakohus ta süüdi varguse katses raskendavail asjaoludel ja politseiametniku vastu suunatud vägivallas (ta oli löönud politseinikku näkku); taas määrati talle kahe ja poole aastane tingimisi vangistus;

- 22. märtsil 2001 mõistis Tallinna Linnakohus ta süüdi varguse katses raskendavail asjaoludel; talle määrati kaheksakuune vangistus. Võttes arvesse varasemat kandmata karistust, määras kohus kaebajale liitkaristusena kahe aasta ja seitsme kuu pikkuse vangistuse. Kohtuotsuses märgiti, et 2000. aasta jooksul karistati kaebajat seitsmel korral haldusrikkumiste eest – pisivargus ja narkootilise aine tarbimine.

13. Kaebaja vabastati pärast vangistuse kandmist 4. septembril 2003.

14. Aastatel 2006 kuni 2009 karistati kaebajat seitsmel korral väärtegede eest (narkootilise aine ebaseaduslik tarbimine või valdamine ning ühistranspordis piletita sõitmine).

15. Kaebaja on HIV-positiivne ja tal on C-hepatiit.

B. Menetlused Rootsis

16. Vahepeal, 6. detsembril 2007, vahistati kaebaja Rootsis narkootikumide salakaubaveos kahtlustatavana.

17. 7. märtsil 2008 mõistis Helsingborgi ringkonnakohus Rootsis ta süüdi narkootikumide salakaubaveos raskendavail asjaoludel. Kohtuotsuse kohaselt vedas ta salakaubana üle Rootsi piiri rohkem kui 400 Subutexi tabletti. Talle määrati kahe aasta ja nelja kuu pikkune vangistus, mida ta asus kandma Salberga Vanglas Rootsis. Lisaks otsustas ringkonnakohus, et kaebaja saadetakse Rootsist välja ning tal keelatakse riiki siseneda enne 7. märtsi 2015. Kohus ei suutnud kontrollida kaebaja väidet, et tal on

Rootsis tütar, kuna ta keeldus avaldamast väidetava tütre või tema ema isikuandmeid, nt nende nimesid ja aadresse.

18. Kaebaja esitas ringkonnakohtu otsuse peale apellatsioonkaebuse. Kuid kuna ta loobus oma kaebusest, kustutas Scania ja Blekinge apellatsioonikohus asja 24. aprillil 2008 oma kohtuasjade nimekirjast.

19. 2009. aasta veebruaris taotles kaebaja oma kohtuasja taasavamist Rootsis, väites, et Rootsi kohtu kehtestatud sissesõidukeelu tõttu keeldus Eesti migratsiooniamet tema Eesti elamisloa pikendamisest. Ta taotles lahkumissetekirjutuse kustutamist kohtuotsusest.

20. 20. aprillil 2009 keeldus Scania ja Blekinge apellatsioonikohus kohtuasja taasavamisest. 26. mail 2009 keeldus Rootsi Ülemkohus andmast kaebajale menetlusluba nimetatud lahendi peale kaebamiseks.

21. 10. juulil 2009 vabanes kaebaja Rootsi vanglast ja ta saadeti riigist välja Eestisse.

22. Kohtutoimikus on ka Schengeni infosüsteemi väljatrükkide koopiad, mille kohaselt kaebajal ei olnud lubatud siseneda Schengeni ruumi ega viibida seal 20. septembrini 2010 (see teade sisestati süsteemi 20. augustil 2007) ja hiljem 17. juulini 2011 (sisestati süsteemi 17. juulil 2008). Selgub, et 24. augustil 2009 pikendasid Rootsi ametivõimud kaebaja Schengeni sissesõidukeeldu 24. augustini 2012.

C. Menetlused Eestis ja edasised arengud

23. Vahepeal, 11. veebruaril 2008, olles Rootsis vahi all, taotles kaebaja Eesti Kodakondsus- ja Migratsiooniametilt (edaspidi „KMA“) oma elamis- ja tööloa pikendamist.

24. 10. septembri 2008. aasta kirjaga teatas KMA kaebajale, et tema elamis- ja tööloa ei pikendata. Tal paluti esitada oma seisukoht ja vastuväited. Vastuseks palus kaebaja lasta KMA kiri tõlkida inglise või vene keelde, kuna tema eesti keele oskus ei olnud piisav ja vanglas viibimise tõttu ei saanud ta lasta kirja ise tõlkida. 30. septembril 2008 saatis KMA kaebajale kirja venekeelse tõlke. KMA-le saadetud vastuväidetes kordas kaebaja oma elamisloa taotlust, öeldes, et ta soovib pärast Rootsi vanglast vabanemist naasta Eestisse. Ta teatas, et on sündinud ja üles kasvanud Eestis ning et tema isa ja vend asuvad selles riigis. Hoolimata oma Vene kodakondsusest ei ole ta kunagi elanud Venemaal ja tal ei ole seal elukohta ega sugulasi. Ta on raskelt haige ja ravi, mille jätkumist ta vajab, on kättesaadav üksnes Eestis. Samuti vajab tema isa kõrge vanuse tõttu abi.

25. 18. novembril 2008 keeldus KMA kaebaja elamis- ja tööloa pikendamisest. KMA võttis arvesse kaebaja sooritatud süütegude (eespool nimetatud) olemust ja raskust, asjaolu, et tema karistatus ei olnud kustunud ja et väljastatud oli teade tema Schengeni ruumi sissesõidukeelu kohta ning asjaolu, et ta kandis vanglakaristust Rootsis. KMA leidis, et kuigi kaebaja on sündinud Eestis ning tema isa ja vend elavad Eestis, ei ole tal selles riigis

perekonnaelu. Lisaks leidis KMA, et kaebaja saab jätkata oma ravi Venemaal. KMA ei tuvastanud mingeid erandlikke asjaolusid, mis oleksid tinginud tema elamisloa pikendamise. Kokkuvõtteks leidis KMA, et kaebaja elamisloa pikendamisest keeldumine oli proportsionaalne meede teiste isikute põhiseaduslike õiguste kaitse eesmärgi saavutamiseks.

26. Kaebaja esitas KMA keeldumise peale kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Ta väitis, et KMA otsus ei olnud piisavalt põhjendatud ja et keeldumine riivas tema õigust perekonnaelu austamisele. Halduskohtu istungil esindas kaebajat tema isa ja õigusnõustaja.

27. 28. aprilli 2009. aasta otsusega jättis Tallinna Halduskohus kaebaja kaebuse rahuldamata. Kohus leidis, et KMA keeldumine oli seaduslik. Kohus nõustus KMA arvamusega, et kaebaja kriminaalne käitumine kujutab endast ohtu avalikule julgeolekule. Lisaks laienes Rootsi ametivõimude kehtestatud Schengeni sissesõidukeeld ka Eestile.

28. Halduskohus leidis, et KMA otsus ei riivanud kaebaja õigust perekonnaelu austamisele. Kohus märkis, et kaebaja on lahutatud ja tal ei ole elukaaslast ega lapsi. Tema isa elab oma elukaaslasega viimase elukohas. Kaebaja vennal on oma perekond. Kohus leidis, et kaebajal ei ole Eestis kaitsmisele kuuluvat perekonnaelu. Kohus lükkas tagasi ka kaebaja väited seoses tema 66-aastase isa kõrge vanusega ning väited seoses kaebaja haigusega ja asjaoluga, et ta on sündinud Eestis. Kohus leidis, et puuduvad erandlikud asjaolud, mis õigustaksid tema elamisloa pikendamist.

29. 10. juulil 2009 saadeti kaebaja Rootsist Eestisse.

30. 1. augustil 2009 kolis kaebaja elukaaslasena kokku V.-ga, kellel on määratlemata kodakondsus ja alaline Eesti elamisloa.

31. 16. septembril 2009 taotles kaebaja KMA-lt luba esitada elamisloa taotlus erandina otse KMA-le Eesti välisesindusele esitamise asemel. 30. septembril 2009 keeldus KMA loa andmisest ja tema elamisloa taotluse kaalumise.

32. 27. oktoobril 2009 arutas Tallinna Ringkonnakohus kaebaja Tallinna Halduskohtu otsuse peale esitatud apellatsioonkaebust. KMA esindaja teatas, et humanitaarsetel kaalutlustel ei oldud algatatud kaebaja väljasaatmismenetlust tema elamisloaga seotud poolelioleva kohtumenetluse tõttu.

33. 12. novembril 2009 jättis Tallinna Ringkonnakohus halduskohtu 28. aprilli 2009. aasta otsuse muutmata. Kohus märkis muu hulgas, et välismaalaste seaduse § 12 lg 4¹ alusel võib erandina anda tähtajalise elamisloa välismaalasele, kellel on Schengeni sissesõidukeeld. KMA ja halduskohus kaalusid, kas sellise erandi tegemine on antud juhul õigustatud, kuid leidsid, et antud asjaoludel ei ole see põhjendatud. Ringkonnakohus märkis ka, et kaebaja ei olnud pöördunud Rootsi ametivõimude poole palvega muuta Schengeni sissesõidukeelu kehtivusaega vastavalt väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seadusele.

34. Lisaks märkis ringkonnakohus, et kaebaja elamisloa pikendamisest keeldumisel tema vangistuse ajal Rootsis ei olnud mingit mõju tema eraelule, kuna üheaastane elamisluba, mis tavaliselt sellistel asjaoludel antakse, oleks aegunud enne kaebaja vangistuse lõppemist Rootsis. Vangistuse kandmise ajal piiras kaebaja õigust eraelule karistuse täideviimine ja see ei sõltunud Eesti elamisloa andmisest või selle andmisest keeldumisest.

35. Samuti märkis ringkonnakohus, et KMA oli kaalunud kaebaja vanglast ennetähtaegse vabanemise võimalust ja tema väljasaatmist sellisel juhul. Kohus nõustus KMA esialgse hinnanguga, et kaebaja väljasaatmine ei olnud välistatud ja et ta võib elada oma kodakondsusjärgses riigis.

36. 10. märtsil 2010 keeldus Riigikohus kaebaja kassatsioonkaebuse menetlusse võtmisest.

37. 22. märtsi 2010. aasta kirjas palus Politsei- ja Piirivalveamet kaebajal ilmuda Politsei- ja Piirivalveametisse 31. märtsil 2010, et oleks võimalik selgitada tema Eestis viibimise asjaolusid ja teha ettekirjutus.

38. Kaebaja lahkus määratlemata kuupäeval Eestist Taani, kus ta viibis EIK-le esitatud V. ütluste kohaselt neli kuud. Taanis kaebaja vahistati ja 9. juulil 2010 esitasid Taani ametivõimud Eestile tagasivõtupalve kaebaja deporteerimiseks Eestisse. Kuid ametivõimude vahel kokku lepitud deporteerimist 13. juulil 2010 ei toimunud, kuna kaebaja põgenes Kopenhaagenis olles. Ta saabus Eestisse 20. juulil 2010 reisisadama kaudu.

39. 29. jaanuaril 2011 vahistas politsei kaebaja. Ta oli narkootilise aine mõju all ja esitas oma Eesti kodanikust venna isikutunnistuse. Kaebaja võeti vahi alla. 28. veebruaril 2011 määrati talle rahatrahv narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse rikkumise eest.

40. Vahepeal, 31. jaanuaril 2011, tegi Politsei- ja Piirivalveamet kaebaja suhtes ettekirjutuse Eestist lahkumiseks. Ettekirjutus kuulus kohesele sundtäitmisele väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse § 7² lg 2 p 3 alusel. Lisaks määrati kaebajale kolmeaastane sissesõidukeeld. Nimetatud seaduse § 7¹ lg 2 ja § 7¹ lg 3 alusel tehti vormikohane lahkumisettekirjutus, mille põhjenduses avaldati üksnes õiguslik alus ilma faktilise aluse, sellega seotud asjaolude ja asjassepuutuvate kaalutlusteta.

41. Samal päeval andis Tallinna Halduskohus loa kaebaja kinnipidamiseks väljasaatmiskeskuses kuni tema väljasaatmiseni, kuid mitte kauemaks kui kaks kuud. Hiljem pikendati vastavat luba 31. maini 2011.

42. Kaebaja vaidlustas lahkumisettekirjutuse ja sissesõidukeelu Tallinna Halduskohtus.

43. 2011. aasta mais tegi kaebaja telefoni ja e-posti teel ühele notarile järelepärimise seoses abiellumise võimalikkusega kinnipidamise ajal.

44. 26. mail 2011 taotles kaebaja esialgse õiguskaitkena väljasaatmise peatamist. Samal päeval jättis Tallinna Halduskohus taotluse rahuldamata. Apellatsioonkaebuse jättis Tallinna Ringkonnakohus rahuldamata 7. juunil 2011.

45. Vahepeal, 27. mail 2011, saadeti kaebaja Eestist Venemaale välja. Ta peatus paar nädalat kauge sugulase juures Sebežis, Pihkva oblastis ja elas seejärel mõnda aega tänaval. Kohalik omavalitsus rahuldab tema taotluse ravimite saamiseks HIV vastu, kuid üks ravim, mida ta Eestis oli kasutanud, ei olnud Venemaal kättesaadav. 2011. aasta septembris kolis ta Peterburi, kus ta suutis leida ajutise registreerimata elamiskoha ja mitteametliku töökoha.

46. Vahepeal, 8. juunil 2011, muutis kaebaja advokaat Tallinna Halduskohtusse esitatud kaebust. Ta vaidlustas kaebaja tegeliku väljasaatmise ja esitas taotluse riigi kohustamiseks lubada kaebajal riiki naasta. Halduskohus registreeris esialgselt nimetatud kaebused eraldi menetlustena, kuid Tallinna Ringkonnakohtult saadud juhiste alusel liitis hiljem need kohtuasjad ja alustas uute kaebuste läbivaatamist. 2. märtsi 2012. aasta otsusega jättis Tallinna Halduskohus kaebused rahuldamata. Kohus leidis, et lahkumisetekirjutus oli väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse § 7² lg 2 p 3 ja § 7² lg 2 p 4 alusel seaduslik nagu väitis Politsei- ja Piirivalveamet ning et kolmeaastane sissesõidukeeld oli samuti seaduslik. Seetõttu jäeti rahuldamata ka kaebus seoses tegeliku väljasaatmisega ning riiki naasmise lubamise nõue. Kaebaja sõnul on ta palunud oma advokaadil esitada nimetatud otsuse peale apellatsioonkaebus.

II. ASJAKOHANE RIIGISISENE ÕIGUS JA KOHTUPRAKTIKA

47. Kõne all oleval ajal kehtinud välismaalaste seaduse § 12 lg 4 loetles juhtumid, mil elamisluba ei anta ega pikendata. § 12 lg 4 p 5 sätestas, et elamisluba ei anta ega pikendata välismaalasele, kes on toime pannud kuriteo, mille eest talle on mõistetud vabadusekaotus kestusega üle ühe aasta ja kelle karistus ei ole kustunud või kustutatud või karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud. § 12 lg 4 p 8 sätestas, et elamisluba ei anta ega pikendata välismaalasele, keda on kriminaalkorras korduvalt karistatud tahtlike kuritegude eest.

48. Välismaalaste seaduse § 12 lg 5 sätestas, et eespool nimetatud sätete alla kuuluvale välismaalasele võidakse erandina anda tähtjaline elamisluba ja seda pikendada, kui see ei ole välistatud muudel samas sättes viidatud alustel.

49. Välismaalaste seaduse § 12 lg 4¹ sätestas, et elamisluba ei anta ega pikendata, kui välismaalase suhtes on Euroopa Liidu ühtsesse viisaruumi kuuluva riigi poolt kohaldatud ja Schengeni konventsiooni kohaselt Schengeni infosüsteemi kantud Schengeni sissesõidukeeld. Erandina võib tähtjalise elamisloa anda ja seda pikendada humanitaarsetel kaalutlustel või rahvusvahelise kohustuse tõttu.

50. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse § 7² lg 2 p 3 sätestab, et lahkumisetekirjutuses ei määrata lahkumiskohustuse vabatahtliku täitmise tähtaega ja lahkumiskohustus sundtäidetakse kohe, kui

lahkumisettekirjutus tehakse ebaseaduslikult Eestisse saabunud välismaalasele. § 7² lg 2 p 4 sätestab, et sama kohaldatakse välismaalasele, kelle suhtes kehtib sissesõidukeeld.

51. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse § 33⁵ lg 3 sätestab, et Schengeni sissesõidukeelu kehtivusaja muutmiseks peab välismaalane pöörduma sissesõidukeelu kohaldanud Schengeni konventsiooniga ühinenud riigi poole.

52. 22. märtsi 2007. aasta otsuses (asi nr 3-3-1-2-07) leidis Riigikohtu halduskollegium, et kõne all olevas asjas lahkumisettekirjutuse tegemisel ei olnud migratsiooniamet kohustatud hindama, kas puudutatud isik kujutas endast ohtu riigi julgeolekule. Kaebaja õiguse perekonnaelule võimalikku riivet pidi hinnatama talle elamisloa andmise küsimusega tegelemisel.

III. ASJAKOHASED EUROOPA NÕUKOGU MATERJALID

53. Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitus osalisriikidele Rec(2000)15 pikaajaliselt riigis viibinud sisserändajatele elukoha tagamise kohta sätestab muu hulgas:

„4. Seoses kaitsega väljasaatmise vastu

a. Mis tahes otsus pikaajaliselt riigis viibinud sisserändaja väljasaatmise kohta peab proportsionaalsuse põhimõtet silmas pidades ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika valguses arvesse võtma järgmiseid kriteeriume:

- sisserändaja käitumine;
- resideerimise kestus;
- tagajärjed nii sisserändaja kui ka tema perekonna jaoks;
- sisserändaja ja tema perekonna sidemed nende päritoluriigiga.

b. Punktis 4a sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamisel peavad osalisriigid arvestama resideerimise kestust või olemust võrreldes pikaajaliselt riigis viibinud sisserändaja toime pandud kuriteo raskusastmega. Eelkõige võivad osalisriigid sätestada, et pikaajaliselt riigis viibinud sisserändajat ei saadeta välja:

- pärast viieaastast riigis elamist, välja arvatud kuriteos süüdimõistmise korral, kui karistuseks mõisteti üle kaheaastane vangistus ilma katseajata;
- pärast kümneaastast riigis elamist, välja arvatud kuriteos süüdimõistmise korral, kui karistuseks mõisteti üle viieaastane vangistus ilma katseajata.

Pärast kahekümneaastast resideerimist ei tohi pikaajaliselt riigis viibinud sisserändajat enam välja saata.

c. Osalisriigi territooriumil sündinud või enne kümneaastaseks saamist osalisriiki vastu võetud pikaajaliselt riigis viibinud sisserändaja, kes on olnud

seaduslik ja tavapärase elanik, ei tohiks pärast kaheksateistkümneaastaseks saamist väljasaatmisele kuuluda.

Alaealisi pikaajaliselt riigis viibinud sisserändajaid ei tohi põhimõtteliselt välja saata.

d. Igal juhul peab igal osalisriigil olema võimalus riigisiseses õiguses sätestada, et pikaajaliselt riigis viibinud sisserändaja võib välja saata, kui ta kujutab endast tõsist ohtu riigi julgeolekule või avalikule ohutusele.”

ÕIGUSKÜSIMUSED

I. KONVENTSIOONI ARTIKLI 8 VÄIDETAV RIKKUMINE

54. Kaebaja kaebas, et tema elamisloa pikendamisest keeldumine ja tema väljasaatmine rikkusid tema õigust era- ja perekonnaelu austamisele, mida kaitseb konventsiooni artikkel 8, mis on sõnastatud järgmiselt:

„1. Igaühel on õigus sellele, et austataks tema era- ja perekonnaelu ja kodu ning sõnumite saladust.

2. Ametivõimud ei sekku selle õiguse kasutamisse muidu, kui kooskõlas seadusega ja kui see on demokraatlikus ühiskonnas vajalik riigi julgeoleku, ühiskondliku turvalisuse või riigi majandusliku heaolu huvides, korratuse või kuriteo ärahoidmiseks, tervise või kõlbluse või kaasinimeste õiguste ja vabaduste kaitseks.“

55. Riik vaidles kaebajale vastu.

A. Vastuvõetavus

56. Riik leidis, et kaebus on vastuvõetamatu, kuna riigisisese õiguskaitsevahendid ei ole ammendatud. Riik tõi välja, et kaebaja lahkumissetekirjutuse ja tema tegeliku väljasaatmisega seotud kohtumenetlus on halduskohtus pooleli. Lisaks saab kaebaja esitada uue elamisloa taotluse, kui asjaolud muutuvad. Samuti märkis riik, et kaebaja ei olnud vaidlustanud Rootsi kohaldatud Schengeni sissesõidukeeldu ja et Eestil on kohustus seda piirangut järgida.

57. Alternatiivselt väitis riik, et kaebaja ei olnud järginud kuue kuu reeglit, kuna tema esialgne kaebus EIK-le ei olnud sisaldanud piisavalt faktilist teavet.

58. Kaebaja sellega ei nõustunud. Ammendatuse küsimuses väitis ta, et riik ei olnud viidanud riigisisesele kohtupraktikale, millest oleks ilmnenu lahkumissetekirjutuse vaidlustamise tõhusus, arvestades, et ta oli juba Eestist välja saadetud. Strasbourgi kohtus läbi viidud menetluse ajal oli

esimese astme halduskohus tõepoolest jätnud kaebaja kaebuse lahkumisetekirjutuse peale rahuldamata. Mis puutub elamisloa uuesti taotlemise võimalusse, siis märkis kaebaja, et riik ei olnud täpsustanud, mis asjaolud olid vahepeal muutunud, ja väitis, et kuna migratsiooniamet ja kohtud olid jätnud tema taotluse rahuldamata, ei olnud ta kohustatud esitama uut sarnast taotlust, et järgida riigisiseste õiguskaitsevahendite ammendatavuse nõuet enne EIK-i pöördumist.

59. Lisaks väitis kaebaja, et ta oli esitanud kõik oma kaebused oma esialgses kaebuses EIK-le ja et ta oli esitanud EIK-le kõik talle kättesaadavad dokumendid. Seega oli ta järginud kuue kuu reeglit.

60. EIK märgib, et pärast Eesti ametivõimude keeldumist anda kaebajale elamisluba, ei olnud tal õiguslikku alust Eestisse jäämiseks. Ta vaidlustas keeldumise riigisisestes kohtutes. Tema kaebus jäeti rahuldamata, misjärel esitas ta kaebuse EIK-i. EIK leiab, et asjaolu, et kaebajal oli – ja on praegugi – võimalus esitada Eesti ametivõimudele edasisi elamisloa taotlusi, ei tähenda, et tema kaebus EIK-i oleks enneaegne. Võimalus esitada tulevikus praegusega sarnaseid kaebusi ei takista EIK-l tegelemast esialgse menetluse lahendusega, vastupidine arvamus tähendaks, et kaebus oleks alati enneaegne ja viiks välja võimaluse puudumiseni esitada kaebus sellistel asjaoludel.

61. Mis puutub pooleliolevasse lahkumisetekirjutusega seotud menetlusesse, siis märgib EIK, et nimetatud ettekirjutus tehti 31. jaanuaril 2011, see oli koheselt sundtäidetav ja see ei sisaldanud mingeid sisulisi kaalutlusi. Kuigi kaebaja vaidlustas ettekirjutuse Tallinna Halduskohtus ja taotles ka esialgse õiguskaitse kohaldamist (väljasaatmise peatamine) – taotlus, mille halduskohus jättis 26. mail 2011 rahuldamata –, ei suutnud need sammud takistada kaebaja tegelikku väljasaatmist 27. mail 2011. EIK-l on kahtlused kaebaja võimaluste suhtes saada Eestis elamise õigus nende menetluste kaudu, mis tunduvad olevat talle elamisloa andmisest keeldumisele järgnevad üsna tehnilist laadi järeلمid. 2. märtsil 2012 jättis Tallinna Halduskohus tõepoolest kaebaja lahkumisetekirjutuse ja tema tegeliku väljasaatmisega seotud kaebused rahuldamata. Samuti märgib EIK, et riik ei ole toonud ühtegi näidet riigisisestest kohtupraktikast, kus välja saadetud isiku kaebus lahkumisetekirjutuse või tegeliku väljasaatmise peale oleks pärast tema väljasaatmist rahuldatud, eeldusel, et isikule keelduti elamisloa andmisest lõplikult varem nagu käesolevas asjas.

62. Schengeni ruumi sissesõidukeelu osas märgib EIK, et välismaalaste seaduse § 12 lg 4¹ alusel võib erandina anda elamisloa hoolimata sellisest kehtivast keelust. Seetõttu puudusid Eesti ametivõimudel takistused kaebaja elamisloa taotluse sisuliseks kaalumiseks nimetatud alusel ning nad tegidki seda, kaaludes kaebaja õigusi võrreldes avaliku huviga sisuliselt.

63. Nendel asjaoludel tuleb riigi vastuväited riigisiseste õiguskaitsevahendite mitteammendamise kohta jätta rahuldamata.

64. EIK märgib täiendavalt, et kaebus esitati 10. septembril 2010, s.o kuue kuu jooksul alates Riigikohtu otsusest mitte võtta kaebaja kassatsioonkaebust menetlusse (10. märts 2010). EIK leiab, et kaebus sisaldas piisavalt informatsiooni, et lugeda see „kaebuseks“ konventsiooni artikli 34 ja kohtureeglite 47. reegli tähenduses. Sellest tulenevalt peab ka selle vastuväite jätma rahuldamata.

65. EIK märgib, et kaebus ei ole selgelt põhjendatud konventsiooni artikli 35 lõike 3 punkti a tähenduses. EIK märgib veel, et see ei ole vastuvõetamatu ka muudel alustel. Sellest tulenevalt peab kaebuse tunnistama vastuvõetavaks.

B. Sisu

1. Poolte seisukohad

(a) Kaebaja

66. Kaebaja väitis, et Eesti ametivõimud ei suutnud saavutada õiglast tasakaalu oma taotletavate eesmärkide ja tema õiguse perekonna- ja eraelu asutamisele vahel. Ta rõhutas, et ta oli elanud terve oma elu Eestis ning temal kui teise põlvkonna sisserändajal puudusid igasugused sidemed mis tahes muu riigiga. Seetõttu väärrib ta suuremat konventsioonijärgset kaitset.

67. Enda sooritatud kuritegude osas leidis kaebaja, et neid saab kõige paremini iseloomustada kui vähetähtsaid kuritegusid. Kõik tema toime pandud süüteod Eestis pärast tema süüdimõistmist 22. märtsil 2001 klassifitseeriti väärtegudena riigisisese õiguse alusel ja teda karistati väikeste rahatrahvidega. Süüdimõistmised 1997. ja 2000. aastal puudutasid üksnes kergeid kehavigastusi.

68. Narkootikumidega seotud süütegude osas teatas kaebaja, et ta ei ole kunagi tegelenud narkootikumidega äritsemisega. Tema süüdimõistmine Rootsis oli seotud kontrollitava aine salakaubaveoga Rootsi ilma ravimireseptita. Kaebaja narkootikumidega seonduvad süüdimõistmised Eestis olid kõik väärteod, mis puudutasid narkootikumide tarvitamist, mitte nendega varustamist.

69. Lisaks väitis kaebaja, et tema jõupingutused narkomaaniast ülesaamiseks on kandnud vilja tänu ravile Eestis ja Prantsusmaal ning et ta ei ole narkootikume kasutanud alates 2007. aastast. Peaaegu poolteise aasta jooksul Eestisse uuesti vastuvõtmisest kuni tema kinnipidamiseni väljasaatmiseks ei puutunud ta kordagi kokku kriminaalse tegevusega. Teda karistati vaid väiksemate liiklussüütegude eest ja üks kord joobes olemise kahtluse eest.

70. Kaebaja väitis, et Eesti on ainuke riik, kus tal on sünnist alates kujunenud välja isiklike, sotsiaalsete ja majanduslike suhete võrgustik. Ta

sündis selles riigis ja on elanud selles kogu oma elu. Asjaolu, et ta ei olnud saanud Eesti kodakondsust naturalisatsiooni korras ei tulenenud tema motivatsiooni puudumisest, vaid seda saab selgitada tema teele sattunud takistustega. Ametnikud olid talle öelnud, et Eesti kodakondsuse saamiseks vajaliku keeleeksami sooritamiseks on vaja täiuslikku eesti keele oskust, kuid tal ei olnud raha keelekursuste jaoks. Sellest hoolimata oli tal piisav eesti keele oskus igapäevase suhtluse tasandil ja ta oli Eesti ühiskonda täielikult integreerunud. Ta märkis ka, et vene keel on Eestis laialdaselt levinud. Mis puutub tema palvesse ametlike dokumentide tõlkimiseks, siis teatas kaebaja, et need olid keerulises õiguskeeles ja ta oli uskunud, et peab mõistma kõiki üksikasju, et ta suudaks oma seisukohta esitada.

71. Samal ajal puudusid tal igasugused sidemed Venemaal, välja arvatud kodakondsus. Ta ei olnud kunagi Venemaal elanud ja oli külastanud Venemaad üksnes turistina. Tal ei olnud mingit kontakti kellegagi selles riigis, kaasa arvatud kaugete sugulastega, kelle juures ta oli pärast väljasaatmist lühikest aega peatunud. Ta oli leidnud end täielikult isoleerituna ning tal oli arvukaid raskusi seoses elamispinna, tööhõive ja sotsiaaltoetustega. Üksnes vene keele oskus ei aidanud tal integreeruda Venemaa ühiskonda ega siseneda tööturule.

72. Kaebaja väitis ka, et tema väljasaatmine kujutas endast tõsist sekkumist tema perekonnaellu nii tema elukaaslase kui ka isaga. Ta oli elanud V.-ga alates 2009. aasta augustist, nad olid üritanud abielluda, V. oli teda regulaarselt külastanud ajal, mil ta viibis vahi all ja nad hoidsid tihedalt ühendust pärast tema väljasaatmist – V. külastas teda Venemaal kolm korda. Lisaks teatas kaebaja, et oma tervisliku seisundi ja isa vanuse tõttu olid nad teineteisest sõltuvad, samuti oli ta toetanud oma isa majanduslikult. Kuigi kaebaja isa ja V. ei vajanud Venemaale reisimiseks viisat, võisid nad seal viibida ainult kuni 90 päeva aastas, vastasel juhul oleks võidud nende Eesti elamisload kehtetuks tunnistada. Nii tema isal kui ka V.-l olid Eestis tugevad peresidemed. Sarnaselt kaebajaga oli V. sündinud Eestis, elanud seal kogu oma elu ega tundnud Venemaal kedagi peale kaebaja.

73. Kaebaja vaidlustas ka kolmeaastase sissesõidukeelu proportsionaalsuse ja märkis, et isegi pärast selle aegumist sõltuks talle uue elamisloa andmise otsus täielikult Eesti migratsiooniametnike äranägemisest.

(b) Riik

74. Riik leidis, et kaebaja väljasaatmine ei olnud ebaproportsionaalne ja et tema konventsiooni artikli 8 alusel kaitstavaid õigusi ei rikutud.

75. Riik märkis, et kaebaja oli korduvalt süüdi mõistetud erinevates kuritegudes ja väärtegudes ning karistatud nende eest. Tal oli kolm kriminaalkaristust Eestis ja üks Rootsis ning talle oli kõigi nende kuritegude eest määratud vangistus, kuigi esialgselt olid karistused tingimisi. Kõik kõne all olevad kuriteod – huligaansus raskendavalt asjaoludel, vägivald

politseiametniku vastu ja narkokaubandus – ja ka väärted olid tõsised. Riigi arvates oli kaebaja pidevalt ja regulaarselt pannud toime kuritegusid, mis muutusid järk-järgult üha tõsisemateks. Pärast tema uuesti vastuvõtmist Rootsist pani ta Eestis toime viis väärtegu ja talle määrati esimene narkootikumidega seotud rahatrahv vähem kui neli kuud pärast tema naasmist. See näitas tema tahtmatust parandada oma käitumist ja suhtumist.

76. Mis puutub ajalisse aspekti, siis märkis riik, et kaebaja elamisloa pikendamise otsus tehti 18. oktoobril 2008, s.o ajal, mil ta kandis vanglakaristust Rootsist. Kuigi kaebaja peatumisel Eestis pärast tema uuesti vastuvõtmist Rootsist 10. juulil 2009 puudus õiguslik alus, otsustasid Eesti ametivõimud teda humanitaarsetel kaalutlustel mitte välja saata enne kohtumenetluste, milles ta oli keeldumise vaidlustanud, lõppemist. Need menetlused lõppesid Riigikohtu otsusega 10. märtsil 2010. Seejärel lahkus kaebaja Taani ja hoidus ametivõimudest kõrvale. Ta vahistati kuus kuud pärast naasmist ja saadeti välja neli kuud hiljem pärast formaalsuste täitmist Eesti ja Venemaa ametivõimude vahel.

77. Riik märkis, et kaebaja sündis ja kasvas üles Eestis, kuid ei tahtnud kunagi saada Eesti kodanikuks. Suutlikkus igapäevaselt põhitasandil suhelda on piisav kodakondsuse saamiseks vajaliku keeleeksami sooritamiseks. Erinevalt oma vennast, kes oli taotlenud ja saanud Eesti kodakondsuse, ei olnud kaebaja seda isegi üritanud, vaid valis Vene kodakondsuse. See näitas, et ta pidi tundma erilist sidet selle riigiga. Kaebaja oli õppinud venekeelses koolis ja rääkis soravalt vene keelt, kuid mitte eesti keelt. Ta oli külastanud Venemaad, Eesti naaberriiki. Riik järeldas, et ei olnud mingit põhjust arvata, et ta oleks seal täielikult isoleeritud. Kuna tal ei olnud Eestis töökohta, ei olnud töökoha ja sissetuleku kaotus küsimuseks.

78. Riik väitis, et kaebajal ei olnud Eestis perekonnaelu, mida tuleks konventsiooni artikli 8 alusel kaitsta. Tema kooselu V.-ga algas 2009. aastal, pärast tema elamisloa pikendamise otsust, ja V. pidi olema teadlik, et kaebajal puudus õiguslik alus Eestis viibimiseks. Seega V. võimalikud raskused ei ole kriteerium, mis toetaks Eesti elamisloa andmist kaebajale, pidades ühtlasi silmas, et neil ei olnud lapsi.

79. Arvestades asjaolu, et kaebaja oli lahkunud Taani teadmata kuupäeval, järeldas riik, et tema kooselu V.-ga ei olnud igal juhul olnud pikaajaline ega korrapärane. Kaebaja isa ja vend elasid eraldi ja neil ei olnud temaga perekonnaelu konventsiooni artikli 8 tähenduses. Samuti märkis riik, et kaebaja isa ja V. olid määratlemata kodakondsusega isikud, kes võisid teda kerge vaevaga Venemaal külastada, kuna neil ei olnud Venemaale reisimiseks viisat vaja. Nad oskasid vene keelt väga hästi ja neil ei oleks mingeid raskusi vajaduse korral Venemaal kohanemisega. Kaebaja elukaaslane saaks taotleda ka Venemaa elamisluba või, arvestades tema etnilist kuuluvust, Vene kodakondsust.

80. Riik märkis, et kaebaja võiks taotleda sissesõidukeelu kestuse muutmist, samuti võiks ta taotleda – pärast selle lõppemist või selle tingimuste muutmist – elamisluba, mis võidakse erandina anda isegi enne tema karistatuse kustumist, või viisat Eestisse sisenemiseks ja sugulaste küllastamiseks. Riik leidis, et kolmeaastane sissesõidukeeld oli antud asjaoludel proportsionaalne.

2. EIK hinnang

(a) Kaebaja õigusesse era- ja perekonnaelu austamisele sekkumise kohta

81. EIK kordab, et kuna konventsiooni artikkel 8 kaitseb õigust luua ja arendada suhteid teiste inimeste ja välismaailmaga ning võib mõnikord hõlmata isiku sotsiaalse identiteedi aspekte, peab aktsepteerima, et elama asunud sisserändaja, nagu kaebaja, ja ühiskonna, milles ta elab, vaheliste sotsiaalsete sidemete täielikkus kujutab endast osa „eraelu“ kontseptsioonist artikli 8 tähenduses (vt *Maslov vs. Austria* [suurkoda], nr 1638/03, punkt 63, EIK 2008, ja *Üner vs. Holland* [suurkoda], nr 46410/99, punkt 59, EIK 2006-XII). Juhtum, kus elama asunud sisserändaja ei suuda näidata, et tema väljasaatmine sekkub tema artikliga 8 tagatud eraellu, on haruldane (vt *A.H. Khan vs. Ühendkuningriik*, nr 6222/10, punkt 32, 20. detsember 2011, ja *Miah vs. Ühendkuningriik* (otsus vastuvõetavuse kohta), nr 53080/07, punkt 17, 27. aprill 2010). Kõikidel elama asunud sisserändajatel ei ole võrdselt tugevaid pere- või ühiskondlikke sidemeid osalisriigis, kus nad elavad, kuid enamikel juhtudel arvestatakse nende sidemete suhtelist tugevust või nõrkust kaebaja väljasaatmise proportsionaalsuse hindamisel konventsiooni artikli 8 lõike 2 alusel. Sõltub konkreetse juhtumi asjaoludest, kas on asjakohane, et EIK keskendub „eraelu“ aspekti asemel pigem „perekonnaelu“ aspektile (vt *Maslov*, ja *Üner, loc. cit.*). Sellest hoolimata on EIK eelnevalt leidnud, et kaebajad ei saa tugineda „perekonnaelu“ olemasolule, viidates täiskasvanutele, kes ei kuulu tuumik perekonda ja kelle suhtes ei suudeta näidata, et nad on kaebaja perekonna abivajavad liikmed (vt *Slivenko vs. Läti* [suurkoda], nr 48321/99, punkt 97, EIK 2003-X; vt ka *Kwaky-Nti ja Dufie vs. Holland* (otsus vastuvõetavuse kohta), nr 31519/96, 7. november 2000, ning hilisemad *A.H. Khan, loc. cit.*, ja *Anam vs. Ühendkuningriik* (otsus vastuvõetavuse kohta), nr 21783/08, 7. juuni 2011).

82. EIK märgib, et poolte vahel puudub vaidlus selles osas, et kaebaja väljasaatmine sekkus tema õigusesse eraelu austamisele. EIK ei näe põhjust arvata teisiti. Kuid poolte arvamused läksid lahku selles osas, kas kaebajal oli perekonnaelu, mida tuleb konventsiooni artikli 8 alusel kaitsta. EIK leiab, et puudub vajadus teha see asi lõplikult selgeks antud etapis, kuna väljasaatmise proportsionaalsuse hindamisel uurimisele kuuluvad tegurid on sisuliselt samad, hoolimata sellest, kas tegemist on perekonna- või eraeluga (vt *A.A. vs. Ühendkuningriik*, nr 8000/08, punkt 49, 20. september 2011, viitega kohtuasjale *Üner*, eespool viidatud, punktid 57–60).

83. Era- ja perekonnaelu austamise õigusesse sekkumine rikub konventsiooni artiklit 8, kui see ei ole „kooskõlas seadusega“ artikli 8 lõike 2 kohaselt, kui see ei püüdle ühe või mitme selles lõikes loetletud seadusliku eesmärgi poole ja kui see ei ole „demokraatlikus ühiskonnas vajalik“ asjassepuutuva eesmärgi või eesmärkide saavutamiseks.

(b) „Kooskõlas seadusega“

84. Poolte vahel puudus vaidlus selles osas, et kaebaja väljasaatmine oli seadusega kooskõlas. EIK märgib, et kaebaja elamisloa pikendamisest keeldumise aluseks olid välismaalaste seaduse § 12 lg 4 p 5, § 12 lg 4 p 8 ja § 12 lg 4¹ ning tema tegelik väljasaatmine toimus vastavalt väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse asjassepuutuvatele sätetele.

(c) Seaduslik eesmärk

85. Poolte vahel puudub vaidlus ka selles osas, et kaebaja väljasaatmisel oli seaduslik eesmärk konventsiooni artikli 8 teise lõike tähenduses. EIK märgib, et kaebaja elamisloa pikendamisest keeldumise otsuses leidis KMA, et kaebaja väljasaatmine oli vajalik teiste isikute põhiseaduslike õiguste kaitsmiseks. Võttes arvesse otsuse õiguslikku alust (kuritegude toimepanemine), võib „korratuste ja kuritegude ennetamist“ pidada sekkumise seaduslikuks eesmärgiks.

(d) „Demokraatlikus ühiskonnas vajalik“

(i) Üldpõhimõtted

86. EIK kohtupraktika peamised põhimõtted selle kohta, kas sekkumine oli „demokraatlikus ühiskonnas vajalik“ on kokku võetud järgmiselt (vt *Üner*, eespool viidatud, punktid 54 ja 55 ning 57 ja 58):

„54. EIK kinnitab kõigepealt, et riigil on õigus, rahvusvahelise õiguse alusel ja vastavuses rahvusvaheliste lepingute järgsete kohustustega, reguleerida välismaalaste sisenemist oma territooriumile ja nende elamist seal (vt muu hulgas *Abdulaziz, Cabales ja Balkandali vs. Ühendkuningriik*, 28. mai 1985, punkt 67, seeria A nr 94, ja *Boujlifa vs. Prantsusmaa*, 21. oktoober 1997, punkt 42, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-VI). Konventsioon ei taga välismaalase õigust siseneda kindlasse riiki ja elada seal ning täites oma ülesannet hoida avalikku korda, on osalisriikidel õigus saata välja kuritegudes süüdi mõistetud välismaalane. Siiski peab sellekohane otsus, niivõrd kui sellega võidakse sekkuda konventsiooni artikli 8 lõikega 1 kaitstavasse õigusesse, olema kooskõlas seadusega ja demokraatlikus ühiskonnas vajalik, s.t see peab olema õigustatud pakilise ühiskondliku vajadusega ja eelkõige peab see olema proportsionaalne saavutatava seadusliku eesmärgi suhtes (vt *Dalia vs. Prantsusmaa*, 19. veebruar 1998, punkt 52, *Reports* 1998-I; *Mehemi vs. Prantsusmaa*, 26. september 1997, punkt 34, *Reports* 1997-VI; *Boultif vs. Šveits*, eespool viidatud, punkt 46; ja *Slivenko vs. Läti* [suurkoda], nr 48321/99, punkt 113, EIK 2003-X).

55. EIK leiab, et nimetatud põhimõtted on kohaldatavad hoolimata sellest, kas välismaalane sisenes vastuvõtjariiki täiskasvanuna või varajases nooruses või võib-

olla isegi sündis seal. Siinkohal viitab EIK soovitusel 1504 (2001) pikaajaliselt riigis viibinud sisserändajate välja saatmata jätmise kohta, milles Euroopa Nõukogu parlamentaarne assamblee soovitas, et ministrite komitee kutsuks osalisriike üles muu hulgas tagama, et vastuvõtjariigis sündinud või üles kasvanud pikaajaliselt riigis viibinud sisserändajaid ei saadetak mis tahes tingimustel välja (vt punkt 37 ülal). Kuigi mitmed osalisriigid on võtnud vastu seadusi või kehtestanud reegleid, mille kohaselt nendes riikides sündinud või sinna varajases lapsepõlves saabunud pikaajalisi sisserändajaid ei tohi välja saata nende karistatuse alusel (vt punkt 39 ülal), siis ei tulene selline absoluutne õigus mitte olla välja saadetud konventsiooni artiklist 8, kuna selle lõige 2 on sõnastatud viisil, mis lubab selgelt erandite tegemist esimeses lõikes tagatud üldistest õigustest.

[---]

57. Kuigi konventsiooni artiklis 8 ei sisaldu mis tahes kategooria välismaalase absoluutne õigus mitte olla välja saadetud, nähtub EIK kohtupraktikast, et on olukordi, mil välismaalase väljasaatmine kujutab endast nimetatud sätte rikkumist (vt nt kohtuasju *Moustaquim vs. Belgia*, *Beldjoudi vs. Prantsusmaa* ja *Boultif vs. Šveits*, eespool viidatud; vt ka *Amrollahi vs. Taani*, nr 56811/00, 11. juuli 2002; *Yilmaz vs. Saksamaa*, nr 52853/99, 17. aprill 2003; ja *Keles vs. Saksamaa*, 32231/02, 27. oktoober 2005). *Boultifi* kohtuasjas täpsustas EIK asjakohaseid kriteeriume, mida ta kasutab hindamaks, kas väljasaatmine oli demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja saavutatava seadusliku eesmärgi suhtes proportsionaalne. Nimetatud kriteeriumid nagu need on käesolevas asjas koja otsuse punktis 40 esitatud on järgmised:

- kaebaja toime pandud süüteo olemus ja raskusaste;
- kaebaja viibimise kestus riigis, kust ta välja saadetakse;
- aeg, mis on möödunud süüteo toimepanemisest, ja kaebaja käitumine selle aja jooksul;
- erinevate puudutatud isikute kodakondsused;
- kaebaja perekondlik olukord, nt abielu pikkus ja muud asjaolud, millest nähtub abielupaari perekonnaelu toimivus;
- kas abikaasa teadis süüteost ajal, mil ta sõlmis peresuhted;
- kas abielust on sündinud lapsi ning kui on, siis nende vanus; ja
- nende raskuste tõsidus, millega abikaasa peab tõenäoliselt toime tulema riigis, kuhu kaebaja saadetakse.

58. EIK soovib selgesõnaliselt välja tuua kaks kriteeriumi, mis võivad juba kaudselt kajastuda *Boultifi* kohtuasjas:

- laste parimad huvid ja heaolu, eelkõige nende raskuste tõsidus, millega kes iganes kaebaja lastest peab tõenäoliselt toime tulema riigis, kuhu kaebaja saadetakse; ja
- vastuvõtjariigi ja sihtkohariigiga olemasolevate ühiskondlike, kultuuri- ja peresidemete tugevus.

Mis puutub esimesse punkti, siis EIK märgib, et see kajastub juba väljakujunenud kohtupraktikas (vt nt *Şen vs. Holland*, nr 31465/96, punkt 40, 21. detsember 2001, ja *Tuquabo-Tekle jt vs. Holland*, nr 60665/00, punkt 47, 1. detsember 2005) ja on kooskõlas ministrite komitee soovitusel (2002)⁴ perekondlikuks ühinemiseks vastu võetud isikute õigusliku seisundi kohta (vt punkt 38 ülal).

Mis puutub teise punkti, siis tuleb märkida, et kuigi kaebaja *Boultifi* kohtuasjas oli Šveitsi sisenedes juba täiskasvanu, on EIK leidnud, et „*Boultifi* kriteeriumid“ kohalduvad seda enam (*à plus forte raison*) kohtuasjadele, mis on seotud kaebajatega, kes on sündinud vastuvõtjariigis või kes kolisid sinna varajases nooruses (vt *Mokrani vs. Prantsusmaa*, nr 52206/99, punkt 31, 15. juuli 2003). Põhjus, miks isiku vastuvõtjariigis viibimise kestus on üheks elemendiks, mida tuleb arvestada, on eeldus, et mida kauem on isik elanud teatud riigis, seda tugevamad on tema sidemed

selle riigiga ning seda nõrgemad on sidemed tema kodakondsusjärgse riigiga. Selle taustal on ilmselge, et EIK võtab arvesse vastuvõtjariigis enamiku, kui mitte terve oma lapsepõlve veetnud, seal üles kasvanud ja hariduse saanud välismaalaste erilist olukorda.“

(ii) *Eespool nimetatud põhimõtete kohaldamine käesolevas kohtuasjas*

87. EIK märgib esmalt, et kaebaja sündis ja kasvas üles Eestis ning et ta elas selles riigis terve oma elu kuni vangistuseni Rootsis. Tema isa ja vend elavad samuti Eestis. Kuigi kaebaja väitis, et tal olid lähedased peresidemed isaga ja et nad sõltusid teineteisest kaebaja haiguse ja isa kõrge vanuse tõttu, ei ole EIK veendunud, et nimetatud suhted läksid kaugemale tavapärastest sidemetest täiskasvanud pereliikmete vahel. EIK arvestab asjaolu, et kaebaja isa elas eraldi koos oma elukaaslasega, ja samuti perioode, mida kaebaja veetis vanglas või välismaal. Kaebaja vennal on samuti oma perekond. Mis puutub kaebaja suhetesse V.-ga, siis märgib EIK, et nende kooselu algas varsti pärast kaebaja väljasaatmist Rootsist. Selleks ajaks oli kaebajale keeldutud Eesti elamisluba andmast ja nimetatud keeldumise oli jõusse jätnud ka esimese astme kohus. Seega pidi V. olema teadlik kaebaja ebakindlast seisundist, mis puudutas tema Eestis elamise õigust. Lisaks ei olnud kaebajal ja V.-l lapsi ning nad olid uurinud abiellumise võimalusi üksnes mõni nädal enne kaebaja väljasaatmist. Arvestades eespool nimetatud asjaolusid, EIK ei kahtle, et kaebajal olid Eestiga tugevad isiklikud sidemed, kuid leiab, et tema peresidemed olid nõrgemad.

88. Samuti märgib EIK, et kaebaja õppis venekeelses koolis ja rääkis emakeelena vene keelt. Selgub, et tema eesti keele oskus oli mõnevõrra piiratud. Lisaks ei taotlenud kaebaja kunagi Eesti kodakondsust. Teisest küljest pidi kaebaja samastama end Venemaaga, kuna ta taotles Vene kodakondsust ja 20-aastasena selle ka sai. Seetõttu ei ole EIK veendunud kaebaja väites, et tal puudusid sidemed Venemaaga. Samuti ilmneb, et ta sugulased on venelased ja et ta sotsiaalne võrgustik koosnes peamiselt vene päritolu inimestest. Siinkohal võtab EIK arvesse asjaolu, et kuigi V. on määratlemata kodakondsusega isik ja tal on alaline Eesti elamisluba, on ka tema etniliselt vene päritolu. EIK märgib, et Venemaa on riik, mis asub geograafiliselt Eestiga lähestikku, jagades ühist piiri, ja et kaebajal on Venemaal sugulasi, kuigi kaebaja sõnul on nad kauged sugulased, kellega tal polnud enne väljasaatmist mingit kontakti. EIK järeldeb, et kaebajal olid Venemaaga sellised sidemed, tänu millele tal ei oleks olnud ületamatuid raskusi Venemaale elama asumisel ja et ka V.-l ei oleks selliseid raskusi, kui ta soovib jätkata oma suhet kaebajaga.

89. Uurides kaebaja toime pandud süütegude olemust ja raskusastet, märgib EIK, et kaebaja elamisloa pikendamisest keelduti pärast seda, kui ta mõisteti Rootsis süüdi narkootikumide salakaubaveos raskendavil asjaoludel. Talle määrati nimetatud süüteo eest kahe aasta ja nelja kuu pikkune vangistus ning kuigi ta vabastati enne kogu karistuse ärakandmist,

näitab talle mõistetud karistus Rootsi ametiasutuste hinnangut piiriülese narkootikumidega seotud süüteo tõsidusele. Rootsi kohus kohaldas kaebajale ka seitsmeaastase sissesõidukeelu Rootsi. Lisaks nähtub kohtutoimikus olevast informatsioonist, et kaebaja suhtes oli Schengeni sissesõidu ja seal viibimise keeldu kohaldatud juba 20. augustil 2007, s.o enne süüteo toimepanemist Rootsis, ja et Schengeni sissesõidukeeldu hiljem pikendati. Ei ole selge, kas hilisemad pikendamised olid seotud kaebaja süüdimõistmisega Rootsis, kuid esimesel keelul ei saanud ilmselgelt olla mingit seost kõne all oleva süüdimõistmisega, mistõttu pidi see põhinema muudel kaalutlustel. Eelöeldust tulenevalt ei välistanud Rootsi ametiasutuste poolt Schengeni sissesõidukeelu kohaldamine, mis väljendas nende hinnangut kaebaja ohtlikkusele, lõplikult kaebajale Eesti elamisloa andmist. Kuigi oleks võinud arvata, et kaebaja vaidlustab Rootsi ametiasutuste otsuse Rootsis, oli Eesti ametiasutustel siiski võimalik anda talle elamisluba välismaalaste seaduse § 12 lg 4¹ alusel.

90. Eesti ametiasutused ei jätnud tema taotlust rahuldamata ainuüksi põhjusel, et tema suhtes kehtis Schengeni sissesõidukeeld, vaid nad kujundasid oma hinnangu pigem juhtumi asjaolude alusel. Seda tehes võttis KMA arvesse – lisaks tema süüdimõistmisele Rootsis – kaebaja muid süüdimõistmisi, sh avaliku korra ja julgeoleku vastaseid süütegusid. EIK märgib siinkohal, et kaheteistkümne aasta jooksul enne KMA keeldumist oli kaebaja kuritegudes süüdi mõistetud neljal korral. Kaks süütegu olid seotud vägivallaga ja üks narkootilise ainega. Kuigi ta ei pidanud ühelgi juhul ära kandma täiskaristust ja kaks esimest karistust olid koguni tingimisi (kuigi ta pidi hiljem teise karistuse ära kandma uue süüteo toimepanemise tõttu), on tõsiasi ikkagi see, et kaebajale määrati kokku kaheksa aastat vangistust kaheteistkümne aasta jooksul, mis eelnesid Eesti ametivõimude keeldumisele pikendada tema elamisluba. Lisaks oli kaebaja mitmel korral süüdi mõistetud väärtegu eest, millest mõned olid seotud narkootikumidega. Eespool nimetatud tausta, kaebaja vanust, kriminaalse käitumise ajalist kestust ja süütegude raskusastet arvestades ei saa EIK järeldada, et kaebaja toime pandud tegusid saaks pidada „alaealiste kuritegevuseks“ (vt vastandusena *Maslov*, eespool viidatud, punkt 81; vt ka *Joseph Grant vs. Ühendkuningriik*, nr 10606/07, punktid 39 ja 40, 8. jaanuar 2009). EIK kordab siinkohal, et konventsiooni artiklist 8 ei saa tuletada absoluutset õigust mitte olla välja saadetud hoolimata sellest, kas välismaalane sisenes vastuvõtjariiki täiskasvanuna või väga noorelt või kas ta sündis selles riigis (vt *Üner*, eespool viidatud, punkt 55). Lisaks peaks vastavalt Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovitusel (2000)15 olema igal riigil võimalus riigisiseses õiguses sätestada, et pikaajalise sisserändaja võib välja saata, kui ta kujutab endast tõsist ohtu riigi julgeolekule või avalikule ohutusele (vt punkt 53 ülal).

91. EIK võttis arvesse ka asjaolu, et kaebajal keelati siseneda Eestisse kolme aasta jooksul pärast väljasaatmist. EIK märgib, et ta on mitmes

kohtuasjas pidanud resideerimiskeeldu ebaproportsionaalseks selle piiramatuse tõttu (vt nt *Ezzouhdi vs. Prantsusmaa*, nr 47160/99, punkt 35, 13. veebruar 2001; *Yilmaz vs. Saksamaa*, nr 52853/99, punktid 48 ja 49, 17. aprill 2003; *Radovanovic vs. Austria*, nr 42703/98, punkt 37, 22. aprill 2004; ja *Keles vs. Saksamaa*, nr 32231/02, punkt 66, 27. oktoober 2005), samas kui teistes kohtuasjades on ta pidanud vastava keelu piiritletud kestust selle proportsionaalsuse kasuks rääkivaks asjaoluks (vt *Benhebbba vs. Prantsusmaa*, nr 53441/99, punkt 37, 10. juuli 2003; *Jankov vs. Saksamaa* (otsus vastuvõetavuse kohta), nr 35112/97, 13. jaanuar 2000; ja *Üner*, eespool viidatud, punkt 65). EIK leiab, et sissesõidukeelu kestus antud juhul ei ole ebaproportsionaalne sekkumine kaebaja konventsiooniga tagatud õigustesse.

92. Eeltoodust tulenevalt leiab EIK, et antud asjaoludel ei ole konventsiooni artiklit 8 rikutud.

II. MUUD KONVENTSIOONI VÄIDETAVAD RIKKUMISED

93. Kaebaja kaebas konventsiooni artikli 3 alusel, et pärast tema väljasaatmist Rootsist Eestisse ei antud talle elamis- ega töөлuba, mistõttu ei olnud tal võimalik saada sotsiaalabi toimetulekuks ja ravikulude katmiseks. Lisaks väitis ta, et tema väljasaatmine Venemaa Föderatsiooni rikkus ka konventsiooni artiklit 3, kuna tal puudusid nimetatud riigiga igasugused sidemed ning ta on haige ja vajab pidevat ravi.

94. Kohtu käsutuses olevate materjalide alusel ja tulenevalt oma pädevuse ulatusest kaebuste lahendamisel, leiab EIK, et materjalidest ei nähtu konventsioonis või selle protokollides sätestatud õiguste ja vabaduste rikkumist.

95. Eeltoodust tulenevalt on kaebuse see osa ilmselgelt põhjendamatu ja tuleb jätta läbi vaatamata vastavalt konventsiooni artikli 35 lõike 3 punktile a ja lõikele 4.

EELTOODUST LÄHTUVALT KOHUS

1. *tunnistab* ühehäälselt kaebaja väljasaatmist puudutava kaebuse konventsiooni artikli 8 alusel vastuvõetavaks ja ülejäänud kaebuse vastuvõetamatuks;
2. *leiab* viie poolthäälega kahe vastu, et konventsiooni artiklit 8 ei ole rikutud.

Koostatud inglise keeles ja tehtud teatavaks kirjalikult 3. juulil 2012 vastavalt kohtureeglite 77. reegli lõigetele 2 ja 3.

André Wampach
sekretäri asetäitja

Nina Vajić
esinaine

Kooskõlas konventsiooni artikli 45 lõikega 2 ja kohtureeglite 74. reegli lõikega 2 on käesolevale kohtuotsusele lisatud kohtunike K. Hajiyevi ja M. Lazarova Trajkovska eriarvamus.

N.A.V.
A.M.W.

KOHTUNIKE LAZAROVA TRAJKOVSKA JA HAJIYEV'I ÜHINE ERIARVAMUS

1. Me ei jaga enamuse arvamust, et konventsiooni artiklit 8 ei ole kaebaja väljasaatmisega rikutud, ega enamuse järeldest, et kaebaja väljasaatmine kolmeaastase Eestisse sissesõidukeeluga ei kujutanud endast ebaproportsionaalset sekkumist tema konventsiooniga tagatud õigustesse. Meie arvates ei ole selline lähenemine kooskõlas kohtupraktikaga, mis on kujundatud kohtuasjades *Üner vs. Holland*, (18. oktoobri 2006. a kohtuotsus, kaebus nr 46410/99) ja *Maslov vs. Austria* (23. juuni 2008. a kohtuotsus, kaebus nr 1638/03, punkt 74).

2. Käesolevas kohtuasjas saadeti kaebaja, HIV-positiivne ja C-hepatiiti põdev isik, välja Venemaale pärast seda, kui Eesti ametivõimud keeldusid pikendamast tema elamisluba tema süüdimõistmiste tõttu kuritegudes. Kaebaja sündis, kasvas üles ja sai hariduse Eestis ning ta ei olnud alaliselt elanud muus riigis kuni Eestist väljasaatamiseni. Tema ainus side Venemaaga oli tema Vene kodakondsus, mis anti talle 20-aastasena. Ta ei olnud kunagi elanud Venemaal ja tal ei olnud seal elukohta ega lähedasi sugulasi. Tema isa, vend ja elukaaslane V. elavad Eestis, kus tal on tugevad pere-, isiklikud ja ühiskondlikud sidemed. Ta räägib vene keelt ja tema eesti keele oskust hinnati koolis hindele „hea“. Kaebaja saadeti Venemaale välja 27. mail 2011 ja ta elas mõnda aega tänaval. Mõned ravimid, mida ta Eestis kasutas, ei olnud Venemaal kättesaadavad.

3. Suurte muutuste piirkonnas Euroopas – nii inimõiguste kui ka majanduslikust aspektist – on pikaajalistel seaduslikel elanikel tugevamad sidemed vastuvõtjariigiga kui oma kodakondsuse järgse riigiga. Nad osalevad majanduses, töötades ja makstes makse ning neid mõjutavad vastuvõtjariigi kultuur, keel ja haridus. Selle reaalsuse tulemusena määratletakse kodakondsust õigusliku, mitte tõhusa sidemena selle riigiga. EIK märkis, et kuigi konventsiooni artiklis 8 ei ole sätestatud absoluutset kaitset väljasaatmise vastu välismaalaste mis tahes kategooria jaoks, sh nende jaoks, kes sündisid vastuvõtjariigis või kolisid sinna varajases lapsepõlves, tuleb arvesse võtta vastuvõtjariigis enamiku, kui mitte terve oma lapsepõlve veetnud, seal üles kasvanud ja hariduse saanud välismaalaste erilist olukorda (vt *Üner* punkt 55 ja *Maslov* punkt 74). Sel põhjusel peame ühiskondlikke sidemeid vastuvõtjariigis tervikuna osaks „eraelu“ kontseptsioonist. Kodakondsusjärgsesse riiki väljasaatmise kontseptsioon ilma mingi muu toetuseta ei ole veenev ning selle tagajärjeks on sekkumine kaebaja era- ja perekonnaellu.

4. Meie arvates on kohtuotsuses problemaatiline järgmine koht: „EIK ei kahtle, et kaebajal olid Eestiga tugevad isiklikud sidemed, kuid leiab, et tema peresidemed olid nõrgemad“ (punkt 87). Oluline on märkida, et

peamised printsiibid, mis panid aluse EIK järgnevale kohtupraktikale konventsiooni artikli 8 kohaldamiseks kohtuasjades, mis on seotud vastuvõtjariigis seaduslikult elavate teiste riikide kodanike süüdimõistmisele järgneva väljasaatmisega, on hästi kujundatud *Boultif* kohtuasjas (*Boultif vs. Šveits*, nr 54273/00, EIK 2001-IX) ning seda on edasi arendatud *Üneri* kohtuasjas (punktid 54 ja 55 ning 57 ja 58) ja hiljem kohtuasjas *Maslov vs. Austria*. Nendes kohtuasjades pandi põhirõhk „perekonnaelu“ aspektile. EIK on kujundanud laia lähenemise mõistele „perekonnaelu“. *Marckxi* kohtuasjas märkis EIK, et „perekonnaelu“ artikli 8 tähenduses hõlmab vähemalt sidemeid lähedaste sugulaste vahel, nt vanavanemate ja lastelaste vahel, kuna sellistel sugulastel võib olla väga oluline osa perekonnaelus“ (vt *Marckx vs. Belgia*, 13. juuni 1979. a kohtuotsus, seeria A nr 31, lk 21, punkt 45). Seetõttu on „perekonnaelu“ mõiste palju laiem kui „perekonna“ mõiste.

5. EIK on leidnud, et perekonnaelu ei eksisteeri vanemate ja täiskasvanud laste vahel ega täiskasvanud õdede-vendade vahel, välja arvatud juhul, kui nad suudavad näidata täiendavaid sõltuvuse elemente (vt *Slivenko vs. Läti* [suurkoda], nr 48321/99, punkt 97, EIK 2003-X). See on veelgi olulisem seoses kaebaja erakordselt raske tervisliku ja sotsiaalse olukorraga käesoleval juhtumil. Kaebaja on HIV-positiivne ja tal on C-hepatiit. Meie leiame, et väljasaatmise ajal oli kaebaja erakordselt haavatavas seisundis. Tema perekonna toetus ja abi olid seda vajalikumad tema jaoks. Ta rõhutas, et tal olid lähedased peresidemed oma isaga ja et oma haiguse ning isa vanuse tõttu sõltusid nad teineteisest. Meie arvates ei olnud kaebajal Eestis üksnes tugevad isiklikud sidemed, vaid ka tugevad peresidemed. Tema vend ja venna perekond elavad samuti Eestis. Kaebajal on suhe V.-ga. Nad elavad koos ja nad üritasid edutult abielluda (punktid 43 ja 44). Perekond on stabiilsuse, toetuse ja sotsiaalse integratsiooni seisukohalt kriitilise tähtsusega mitte ainult laste jaoks, vaid ka täiskasvanute jaoks, kes peavad vastu astuma eluohtlikule ebastabiilsusele ja ebakindlusele, mis on tingitud tervise- ja sotsiaalsetest probleemidest. Käesoleval juhtumil tundub konventsiooni artikkel 8 etendavat eriti suurt rolli seoses perekonnaelu mõistega raskelt haige abi vajava täiskasvanu ja tema perekonna vahel.

6. Meie arvates on enamuse mõned väited eriti problemaatilised, nt see, et „kaebaja pidi samastama end Venemaaga, kuna ta taotles Vene kodakondsust ja 20-aastasena selle ka sai. Seetõttu ei ole EIK veendunud kaebaja väites, et tal puudusid sidemed Venemaaga. Samuti ilmneb, et ta sugulased on venelased ja et ta sotsiaalne võrgustik koosnes peamiselt vene päritoluga inimestest“ (punkt 88). Meie leiame, et väitest, et Vene kodakondsust taotledes „pidi kaebaja samastama end Venemaaga“, ei saa järeldada, et ta tuleks vastuvõtjariigist kodakondsusjärgsesse riiki välja

saata. Kodakondsuse Euroopa konventsiooni artikkel 2 sätestab, et „„kodakondsus” tähendab õiguslikku sidet isiku ja riigi vahel, kuid ei näita isiku etnilist kuuluvust“. Lisaks ei puutu asjaolu, et ta rääkis oma emakeelt paremini kui eesti keelt ja et ta Eestis elavad sugulased olid venelased ning et tema sotsiaalne ringkond koosnes vene päritolu inimestest üldse asjasse, kui kõne all on menetluse tulem, mille kohaselt ta saadeti Eestist välja kolmeaastase sissesõidukeeluga. Erinevalt enamusest leiame, et ükski nendest põhjendustest ei olnud piisav näitamaks tema sidemeid Venemaaga või õigustamaks tema väljasaatmist Venemaale, kus tal on raske korraldada oma elu ja hoolitseda oma tervise eest. Me arvame, et kõik need elemendid olid eelkõige osa tema ühiskondlikest, kultuuri- ja peresidemetest Eestiga, sest tema isa ja vend, venelastest sugulased ja sõbrad ning elukaaslane V. elavad kõik Eestis ja mitte Venemaal. Tema juhtumi asjaolude valguses oli selle ühiskonna, kus ta sündis ja üles kasvas, toetus kriitilise tähtsusega.

7. Tulles kaebaja toime pandud süütegude olemuse ja raskusastme juurde, on kõige olulisem küsimus, milles tuleb selgusele jõuda, kas sekkumine oli „demokraatlikus ühiskonnas vajalik“. Antud kohtuasjaga on sarnane kohtuasi *Nasri vs. Prantsusmaa* (13. juuli 1995. a kohtuotsus, seeria A nr 320-B). Alžeerias kurtummana sündinud kaebaja saabus Prantsusmaale viieaastasena ja ta mõisteti mitmel korral süüdi varguses, röövimises ja grupiviisilises vägistamises. 1987. aastal pärast tema viimast süüdimõistmist tegi siseminister talle lahkumisettekirjutuse. Kaebaja väitis, et rikuti konventsiooni artikleid 3 ja 8 ning komisjon tuvastaski nende artiklite rikkumise. Selles konkreetses kohtuasjas, isegi enne kohtuasja *Maslov vs. Austria*, asetaski EIK end peamiselt artikli 8 konteksti. EIK märkis alustuseks, et väljasaatmisotsuse aluseks olnud süütegu (grupiviisiline vägistamine) oli väga raske, kuid võttis eelkõige arvesse kaebaja defekti ja perekonna toetuse erilist tähtsust sellistel asjaoludel. Tugevad peresidemed Prantsusmaaga ning kaebaja ühiskondlike ja kultuurisidemete puudumine Alžeeriaga olid põhjuseks, miks EIK tuvastas artikli 8 rikkumise (*Nasri* punkt 46).

8. EIK üritab alati saavutada tasakaalu osalisriikide seadusliku eesmärgi kaitsta avalikke huve ja kõikide isikute, isegi kurjategijate, põhiõiguse perekonnaelule vahel. Kahetsusega me ei nõustu, et vastav tasakaal antud kohtuasjas saavutati. Kaebaja elamisloa pikendamisest keelduti pärast seda, kui ta mõisteti Rootsis süüdi narkootikumide salakaubaveos raskendavil asjaoludel. Talle määrati selle süüteo eest karistuseks kahe aasta ja nelja kuu pikkune vangistus ning ta vabastati enne kogu karistuse ärakandmist. Samal ajal kohaldas Rootsi kohus kaebajale ka seitsmeaastase sissesõidukeelu Rootsi. Eestis oli kaebaja süüdi mõistetud peamiselt järgmistes kuritegudes: huligaansus raskendavil asjaoludel, vargus raskendavil asjaoludel ja varguse katse; ning järgmistes väärtegudes: pisivargus ja narkootilise aine

tarbimine. Aastatel 2006 kuni 2009 karistati kaebajat seitsmel korral väärtegevuse eest (narkootilise aine ebaseaduslik tarbimine või valdamine ning ühistranspordis piletitita sõitmine). Sarnaselt enamusega ei saa me järeldada, et kaebaja poolt toime pandud tegusid saaks pidada „alaealiste kuritegevuseks“ (vastandusena *Maslov*, punkt 81), kuid meie arvates ei olnud ükski tema süüdimõistmine piisavalt tõsise iseloomuga, mis ohustaks teiste isikute huve ja põhiseaduslikke õigusi. Me oleme veendunud, et tema väljasaatmise asemel oleksid ametivõimud võinud kasutada teisi, kergemaid meetmeid.

9. Eeltoodust lähtuvalt me leiame, et kaebaja väljasaatmise otsus antud juhul kujutas endast ebaproportsionaalset sekkumist tema konventsiooni artikliga 8 tagatud õigustesse.